



VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Energiaverotuksen tilannekatsaus – energiaverodirektiivin uudistus ja hallitusohjelman energiaverokirjauksia

Leo Parkkonen
27.9.2023
Bioenergiapäivä

Energiaverodirektiivin uudistus

Energiaverodirektiivin (EVD) uudistamisen tavoitteet

- Toimia yhtenä osana ilmastopoliittista 55-pakettia
 - Kytkeä energiaverotus nykyistä paremmin EU:n energia-, ympäristö- ja ilmastopoliittikkaan
 - Parantaa sen toimintaa vähennettäessä päästöjä, edistettäessä energian säästöä, energiatehokkuutta sekä tavoiteltaessa siirtymää sähköön ja vaihtoehtoiisiin polttoaineisiin
- Sisämarkkinoiden toiminnan parantaminen
- Säilyttää jäsenvaltion mahdollisuus energiaverotuottoihin
- Direktiivin ajantasaistaminen
- Taustalla komission energiaverodirektiivistä tekemä arviointi ja Suomen puheenjohtajuuskaudella hyväksytyt neuvoston päätelmät direktiivin uudistamistarpeista

Ehdotuksen keskeinen sisältö I

- Määräperusteisesta vähimmäisverosta siirryttäisiin tuotteen energiasisältöön perustuvaan veroon – esitykseen ei sisälly kuitenkaan hiilidioksidiveroa
- Veropohja laajenisi vetyyn, turpeeseen ja polttopuuhun ja puuhiileen, – esimerkiksi biopoltonesteet ja biokaasu jo nykyisen EVD:n mukaan veronalaisia tuotteita
- Verotaso määräytyisi tuotteen käyttötarkoituksen ja ympäristöominaisuuksien perusteella
 - **Käyttötarkoituksen** mukaan polttoaineet jaettaisiin nykyisen kaltaisesti kolmeen ryhmään eli liikenne-, työkone- ja lämmityspolttoaineisiin. Neljäntenä ryhmänä olisi sähkö. Liikennepolttoaineilla olisi muita ryhmiä korkeammat vähimmäisverotasot – työkoneilla ja lämmityksellä yhteneväiset verotasot

Ehdotuksen keskeinen sisältö II

- Uutta olisi se, että **ympäristöominaisuuksien** (RED mukainen kestävyysluokittelu) perusteella esimerkiksi dieselöljy olisi luokiteltu kolmeen ryhmään:
 1. Fossiilinen ja ei-kestävä biodiesel
 2. (10 vuoden siirtymäajan mm. maakaasu, nestekaasu ei kestävä biokaasu jne.)
 3. Kestävä biodiesel
 4. Kehittynyt biodiesel
- Uutta olisi myös se, että jäsenvaltioiden olisi kansallisessa verotuksessaan noudatettava ympäristöperusteista luokittelua
 - Esimerkiksi bensiiniä ja dieseliä olisi verotettava yhdenmukaisin perustein eli niistä olisi kannettava saman suuruinen energiasisältövero (ns. horisontaali ranking). Samanaikaisesti kehittyneen polttoaineen verotaso ei saisi ylittää kestävä polttoaineen veroa (ns. vertikaaliranking)
- Sähkön verotaso kytkettäisiin kehittyneiden lämmityspolttoaineiden (eli alimpaan) verotasaan

Ehdotuksen keskeinen sisältö III

- Muutokset vähimmäisverotasoihin maltillisia
- Uutta olisi niiden tarkastelu vuosittain EU-tasoisen kuluttajahintaindeksin perusteella verojen reaalitasojen ja ympäristöohjaavuuden säilyttämiseksi
- Poikkeuksia karsittaisiin ja verokantoja yhtenäistettäisiin
 - Yritys- ja yksityiskäytön ei voisi enää tehdä eroa
 - Mahdollisuus ammattidieseliin poistettaisiin
 - Energiaintensiiviselle teollisuudelle, yhteistuotannolle ja maataloudelle voitaisiin edelleen myöntää veronalennuksia vähimmäistason yläpuolella
 - Kehittyneille uusiutuville polttoaineille veronalennuksia ja verottomuuksia

Ehdotuksen keskeinen sisältö IV

- EU:n sisäisen kaupallisen lentoliikenteen ja vesiliikenteen polttoaineiden verottomuudesta luovuttaisiin
- Lentoliikenteelle tulisi 10 vuoden siirtymäaika jona siirryttäisiin moottoripolttoaineiden normaaleihin vähimmäisverotaseihin
- Lentorahtiliikenne säilyisi verottomana. EU:n ulkopuolisessa lento- ja vesiliikenteessä polttoaineet säilyisivät verottomina
- Vesiliikenteessä käytettävät vähimmäistasot olisivat työkonepolttoaineiden elin karkeasti noin kymmenesosa lentoliikenteen vähimmäistasosta
- Kehittyneet ja vähähiiliset polttoaineet 10 vuoden siirtymäajan verottomia

Esimerkkejä Suomen ja EVD:n verotasoista

	Suomi	Energiaverodirektiivi		
	Nykyllä dääntö 2023	Nykyinen EVD	Ehdotus 2023	Ehdotus 2033
Fossiilinen bensiini ja ei-kestävä biobensiini, snt/l	75,96	35,9	34,4	34,4
Fossiilinen ja ei-kestävä biodiesel, snt/l	59,48	33	38,7	38,7
Biodiesel, kestävä, snt/l	43,3	33	19,4	19,4
Biodiesel, kehittynyt, snt/l	33	33	0,54	0,54
Kerosiini, huvi-ilmailu, yritysten oma käyttö	81,17	33	37,41	37,41
Kerosiini, kaupallinen lentoliikenne	0	0	37,41	37,41
Kevyt polttoöljy snt/l	27,58	2,1	3,24	3,24
Maakaasu, €/MWh	23,35	0,54	2,16	3,24
Biokaasu, kehittynyt, €/MWh	0	2,1	0,54	0,54
Kivihiili, €/t	220,44	3,74	22,41	22,41
Turve, €/MWh	5,7	0	3,24	3,24
Kiinteä biomassa (CN 4401 ja 4402), kestävä, €/MWh	0	0	1,62	1,62
Kiinteä biomassa (CN 4401 ja 4402), kehittynyt, €/MWh	0	0	0,54	0,54
Sähkö, €/MWh	22,53/0,63	1/0,5	0,54	0,54

Käsittely neuvostossa

- Slovenia, Ranska, Tšekki ja Ruotsi ovat käsitelleet lukuisissa kokouksissa direktiiviehdotusta
- Espanjan kauden toinen ja tn. viimeinen neuvoston työryhmän kokous syyskuun puolella välissä
- Espanja viemässä hanketta eteenpäin teknisellä tasolla – nimikkeet, lämpöarvo, indeksitarkastelu, määritelmiä, myös yleistä keskustelua vähimmäisverotasoista
- Espanjan kauden Ecofin-käsittely avoin
- Jäsenvaltioilla varsin ristiriitaisia näkemyksiä uudistuksesta joistakin kysymyksistä esim. vähimmäistasot, lento- ja laivaliikenteen verotus, biopolttoaineiden verotus, polttopuun/kiinteän biomassan verotus
- Belgia aloittaa puheenjohtajuuden tammikuussa 2024

Hallitusohjelmakirjauksia

Hallitusohjelma 2023 ja energiaverotus

- Kertauksena edellisen hallituksen toimia:
 - liikenteen ja lämmityksen veronkorotukset, yritystukien karsiminen (parafiinisen dieselin tuki), veroleikkurin poisto ja teollisuuden sähköveron alentaminen EU:n vähimmäistasolle + sen laajentaminen lämpöpumppuihin, sähkökattiloihin, geotermisen lämmön kiertovesipumppuihin, kierrätysmateriaalien valmistukseen, + konesalilaajennus, lisäksi biokaasun verotus (liikennekaasu 2022 ja lämmitys- ja työkonekaasun verotuen pienentäminen 2023), sähköpolttoaineiden huomioiminen verotuksessa 2023
- Hallitusohjelmakirjauksia 2023:
 - Hallitus huomioi ja kompensoi jakeluvelvoitepäätöksen vaikutukset pumppuhintoihin
 - HE-luonnos lausunnolla 13.9 asti, moottoribensiini – 3,5 snt/l ja dieselöljy – 4 snt/l, verotuottovaikutus – 156 me
 - Lisäksi liikennepolttoaineiden CO₂-komponentin keventäminen 100 miljoonalla eurolla – HE syksy 2025

Hallitusohjelma 2023 ja energia-ja liikenneverotus

Hallitusohjelmakirjauksia 2023:

- Ajoneuvoveron perusveron keventäminen 50 me.
 - HE-luonnos lausunnolla 13.9.2023 asti
 - Kohdistuu NEDC-menetelmällä päästömitattuihin autoihin (ennen syyskuu 2018) + ennen 2001 rekisteröityihin, joista ei päästömittausta
 - Alennuksen määrä keskimäärin 28 euroa vuodessa, enintään 52 euroa
- Muita aihepiiriä sivuavia kirjauksia:
 - Kiinteistöverotus: merituulivoima, aurinkotuulivoima, kotitalousvähennys
 - Vety, hiilidioksidin talteenotto, päästöjen ja nielujen hinnoittelu...
 - Biopolttoaineiden kestävää käyttöä ei rajoiteta esimerkiksi veroilla ja lainsäädännöllä...

Muuta:

- TEAS-hanke biomassan verotuksesta valmistuu vuodenvaihteessa
- Energiaverotuksen teknisten ongelmakohtien läpikäyminen ja rakenteen kehittäminen – epävirallinen virkamieshanke, käynnistys keväällä 2024 - sidosryhmäpalaute



VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos